

Kursplanen fastställd av UL

Gäller ht-09

Kurskod:

Ämnesnivå: A

Utb.omr.: HU 75%

LU 25%

Ämneskod: SSA

Svenska som andraspråk, 1-30 högskolepoäng

Swedish as a second language, 30 Higher Education Credits

Grundnivå

Allmänt

Kursen syftar till att studenterna skall utveckla kompetens för undervisning i skolämnet Svenska som andraspråk genom att tillägna sig grundläggande teoretiska, didaktiska och metodiska kunskaper om svenska språkets struktur i ett andraspråksperspektiv och om innebörden av lärande på ett andraspråk. Kursen skall också ge en orientering om svensk invandringspolitik och förståelse för vad som sker i mötet mellan olika kulturer.

Lärandemål

Efter avslutad kurs förväntas de studerande

- ha kunskaper om ämnet svenska som andraspråk och flerspråkighet i ett skol- och samhällsperspektiv
- ha grundläggande kunskaper om svenska språket ur ett andraspråksperspektiv
- ha grundläggande kunskaper om flerspråkiga barns språkutveckling
- ha kunskaper om den flerspråkiga inlärningssituationen
- ha utvecklat förmåga att analysera elevers språkutveckling
- vara medvetna om litteraturläsningens roll i skolämnet svenska som andraspråk och vara förtrogna med perspektiv och metoder för litteraturundervisning

Innehåll

Delkurs 1. Introduktion till ämnet svenska som andraspråk, 7,5 hp

Delkurs 2. Det svenska språksystemet i ett andraspråksperspektiv, 9 hp

Delkurs 3. Andraspråkstillägnande, 6 hp

Delkurs 4. Den flerspråkiga inlärningssituationen, 7,5 hp

Delkurs 1. Introduktion till ämnet svenska som andraspråk, 7,5 hp

Introduction to the subject Swedish as a Second language, 7,5 HE credits

Innehåll

Orientering om migration, svensk invandrarpolitik, invandringspolitik och religionens plats i det svenska samhället.

Orientering om flerspråkighet i förskola, grundskola, gymnasium och vuxenutbildning

Skolämnet svenska som andraspråk

Styrmedel och organisationsformer

Interkulturella perspektiv: Den egna kulturen och mötet med andra kulturer

Lärandemål

Efter avslutad delkurs förväntas studenterna

- ha kunskaper om migration, svensk invandrapolitik, invandringspolitik och religionens roll i det svenska samhället
- kunna beskriva och definiera flerspråkighet och skolämnet svenska som andra språk
- kunna tillämpa sina kunskaper om styrmedel och organisation av svenska som andraspråk i skolsituationen
- ha insikter om den egna kulturen och vad som händer i mötet med andra kulturer

Examination sker genom muntlig och skriftlig redovisning, enskilt och i grupp. För godkännande krävs godkänd examination samt deltagande i obligatoriska moment.

Delkurs 2 Det svenska språkssystemet i ett andraspråksperspektiv 9 hp

The Swedish Language System from a Second Language Perspective, 9 HE credits

Innehåll

Introduktion till allmän språkteori

Grammatik, semantik och ordbildning i svenskan

Svenskans struktur i ett språktypologiskt, flerspråkigt perspektiv

Svensk ljudlära i ett flerspråkigt perspektiv

Lärandemål

Efter avslutad kurs förväntas studenterna

- ha kunskaper om svenskans grammatik, semantik, ord – och ljudbildning i ett flerspråkigt perspektiv

Examination sker genom muntlig och skriftlig redovisning, enskilt och i grupp.

Delkurs 3 Andraspråkstillägnande, 6 hp

Second Language Acquisition, 6 HE credits

Innehåll

Flerspråkiga inlärares tal- och språkutveckling

Modeller för analys av andraspråksutveckling

Lärandemål

Efter avslutad kurs förväntas studenterna

- ha kunskap om flerspråkig språkutveckling
- kunna analysera och värdera andraspråksutveckling, ha grundläggande kunskaper om skrivutveckling på första- och andraspråket

Examination sker genom muntlig och skriftlig redovisning.

Delkurs 4 Den flerspråkiga inläringssituationen, 7,5 hp

The Multilingual Learning situation, 7,5 HE credits

Innehåll

Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt

Bedömningens roll för språk- och kunskapsutveckling

Klassrumskommunikation

Litteraturläsning i andraspråksinläring

Läromedelsgranskning

Lärandemål

Efter avslutad kurs förväntas studenterna

- ha kunskap om språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt
- vara medvetna om litteraturläsningens roll i skolämnet svenska som andraspråk
- vara förtroga med perspektiv och metoder för litteraturundervisning
- kunna värdera och förhålla sig till olika läromedel

Examination sker såväl individuellt som i grupp genom muntliga och skriftliga redovisningar. För godkännande krävs godkänd examination och deltagande i obligatoriska moment.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet för högskolestudier .

Kursuppläggning/lärandets former

Se delkursernas beskrivningar.

Examination och betyg

Kursen bedöms med betygen Godkänd eller Underkänd. För godkännande krävs godkända examinationer och deltagande i obligatoriska moment.

Kursvärdering

Efter varje kurs skall en kursvärdering genomföras. Den kursansvarige läraren är ansvarig för att så sker. Kursvärderingen skall utformas och genomföras i samråd med undervisande lärare och studerandegruppen. Den skall inriktas huvudsakligen på kursens måluppfyllelse, innehåll och uppläggning. Kursvärderingens resultat skall sammanfattas skriftligen genom den kursansvarige lärarens försorg.

Kurslitteratur

Kurslitteratur förtecknas i särskild bilaga.

Svenska som andra språk, 30 högskolepoäng

Antal sidor

Delkurs 1. Introduktion till ämnet svenska som andra språk, 7,5 hp

- Axelsson, Monica. (2004). Skolframgång och tvåspråkig utbildning.
I: Hyltenstam, K. & Lindberg. (red). *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur. 36
- Elmeroth, Elisabeth. (2008). *Etnisk maktordning i skola och samhälle*. Lund Studentlitteratur. 178
- Hyltenstam, Kenneth och Lindberg, Inger. (2004). Förord. I: Hyltenstam, K. & Lindberg. (red). *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur. 11
- Tingbjörn, Gunnar. (2004). Svenska som andraspråk i ett utbildningspolitiskt perspektiv – en tillbakablick. I: Hyltenstam, K. & Lindberg. (red). *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur 20
- Lindhe, Göran. (red) (2001). *Värdegrund och svensk etnicitet*. Lund: Studentlitteratur. 216
- Myndigheten för skolutveckling. (2007). *Svenska som andraspråk en samtalsguide om kunskap, arbetssätt och bedömning*. <www.skolutveckling.se> 40
- Lindberg, Inger. (2004). *Andraspråksresan*. Stockholm: Folkuniversitet 48
- Lorentz, Hans. (2009). *Skolan som mångkulturell arbetsplats- att tillämpa interkulturell pedagogik*. Lund: Studentlitteratur. 100
- Stier, Jonas. (2004). *Kulturmöten*. Lund: Studentlitteratur. 150
- Tingbjörn, Gunnar. (2004). Svenska som andraspråk i ett utbildningspolitiskt perspektiv - en tillbakablick. I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red) 2004 *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Studentlitteratur. 20
- Skönlitteratur enligt lärares anvisning.
- Stencilerat material om svensk invandrapolitik (tillhandahålls av HLK).
- Aktuellt material enligt lärares anvisning.

Referenslitteratur:

- Dysthe, Olga m.fl. *Skriva för att lära*. (2002) Lund Studentlitteratur
- Svenska skrivregler utgivna av Svenska språknämnden*. 2000. Stockholm Liber.
- Att undervisa elever med Svenska som andra språk – ett referensmaterial*. Stockholm: Skolverket. <www.skolverket.se> 70

Delkurs 2. Svenska språket i ett andraspråksperspektiv, 9 hp

- Ballardini, Kerstin. (1990). *Form och funktion – ordföljd*. Sthlm: Natur & Kultur. 120
- Ballardini, Kerstin. (1990). *Form och funktion – verb*. Sthlm: Natur & Kultur. 120
- Ballardini, Kerstin, Stjärnlöf, Sune & Viberg, Åke. (1986) *Svensk grammatik på svenska* Stockholm: Natur & Kultur 175
- Bollander, Maria. (2005). *Funktionell svensk grammatik*. 2 uppl. Stockholm: Liber. Kapitel 1,2,4 67
- Eckberg, Lena. (2004). Grammatik och lexikon i svenska som andraspråk på nästan infödd nivå. I Hyltenstam, K & Lindberg, I. (red.). (2004) *Svenska som andraspråk i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur. 28
- Engstrand, Olle. (200). *Fonetik light. Kortfattad ljudlära för språkstudier och uttalsundervisning*. Lund: Studentlitteratur. 130
- Enström, Ingegerd. (2004). Ordförråd och ordinläring – med särskilt fokus på avancerade inlärare. I Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red). (2004). *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur. 26
- Hallström, Anna. (1989). *Öva ordbildning*. Sthlm: Natur & Kultur. 100
- Hallström, Anna. & Östberg, Urban. (2003). *De rätta orden: svenska betydelsefält*.

Lund: Studentlitteratur.	144
Philipsson, Anders. (2004). Svenskans morfologi och syntax i ett andraspråksperspektiv I Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.) (2004). <i>Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle</i> . Lund: Studentlitteratur.	26

Skönlitteratur enligt lärares anvisning.
Stencilmaterial

Referenslitteratur

Bolander, M. (2005). Funktionell svensk grammatik. Stockholm: Liber.

Delkurs 3. Andraspråkstillägnande, 6 hp

Bergman, Pirkko & Abrahamsson, Tua. (2004). Bedömning av språkfärdigheten hos andraspråkselever. I Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.) (2004). <i>Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle</i> . Lund: Studentlitteratur.	30
Håkansson, Gisela. (2004). Utveckling och variation i svenska som andraspråk enligt processbarhetsteorin. I Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.) (2004). <i>Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle</i> . Lund: Studentlitteratur.	28
Lindberg, Inger. (2004). Samtal och interaktion – ett andraspråksperspektiv. I Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.) (2004). <i>Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle</i> . Lund: Studentlitteratur.	38
Norrby, Catrin & Håkansson, Gisela. (2007). Språkinläring och språkanvändning. Svenska som andraspråk i och utanför Sverige. Lund: Studentlitteratur. Kapitel 3.	51
Wrigstad, Thomas. (2004). Sfi-provet som bedömningsinstrument – teoretiska och praktiska perspektiv. I Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.) (2004). <i>Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle</i> . Lund: Studentlitteratur	28
Skönlitteratur enligt lärares anvisning	

Delkurs 4. Den flerspråkiga klassrumssituationen, 7,5 hp

Andersson, Fia, Löthagen, Annika & Sohlgren, Karin. (2007) <i>Pärlor på svenska</i> . Lund: Bibliotekstjänst.	127
Benckert, Susanne, Håland, Pia, Wallin, Karin. (2008). <i>Flerspråkighet i förskolan – ett referens- och metodmaterial</i> . Stockholm: Skolverket.	100
Gibbons, Pauline. (2006) <i>Stärk språket stärk lärandet</i> . Uppsala: Hallgren & Fallgren.	200
Gustavsson, Hans - Olof (2001) Reflektioner kring undervisning och lärande i ett interkulturellt pedagogiskt perspektiv. I Lindhe, G. (red). <i>Värdegrund och svensk etnicitet</i> . Lund: Studentlitteratur.	18
Holmegaard, Margareta & Wikström, Inger. (2004). Språkutvecklande ämnesundervisning. I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red). Förord. <i>Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle</i> . Lund: Studentlitteratur	35
Lahdenperä, Pirjo. (2001). Värdegrunden som exkluderande eller inkluderande diskurs. I Lindhe, G. (Red). <i>Värdegrund och svensk etnicitet</i> . Lund: Studentlitteratur.	22
Ladberg, Gunilla. (2007). <i>Barn med flera språk. Tvåspråkighet och flerspråkighet i familj, förskola, skola och samhälle</i> . Lund :Studentlitteratur	198
Lindström, Lars och Lindberg, Wiebica. (red) (2006). <i>Pedagogisk bedömning</i> . Stockholm: HLS förlag.	250
Lorentz, Hans. (2009). <i>Skolan som mångkulturell arbetsplats- att tillämpa interkulturell pedagogik</i> . Lund: Studentlitteratur.	100
Myndigheten för skolutveckling. (2007). <i>Svenska som andraspråk – en samtalsguide om kunskap, arbetssätt och bedömning</i> . www.skolutveckling.se	30
Myndigheten för skolutveckling. <i>Att läsa och skriva - forskning och beprövad erfarenhet</i> . www.skolutveckling.se	129

- Ruhnström, Leif. (2006) Kompendium i litteraturredaktik. (Tillhandahålles av HLK)
- Parszyk, Ing-Marie. (2001). Minoritetselevens upplevelser möter läroplanens visioner.
I Lindhe, G. (red). *Värdegrund och svensk etnicitet*. Lund: Studentlitteratur. 16
- Fack och skönlitteratur (för vuxna och barn) i samråd med läraren. 400
- Läroböcker i Svenska som andraspråk, ett urval